

.týždeň 12/2011

Nezvýšiť odvody

Vládne strany sa dohodli, že pripravia reformu odvodov. Starý, neprehľadný systém, pozostávajúci z viac ako 8 typov odvodov a nespočetného množstva daňových výnimiek, naozaj vyžaduje zásadnú zmenu, a nie iba opakovaný „facelift“.

Štát však miluje peniaze – legendárne obchody s emisiami, s elektronizáciou, s podporou podnikania, s dotáciami, to všetko je príčina, že spotreba verejných financií stúpla za posledné 4 roky o 7,5 miliardy eur. Verejné systémy u nás robia dlhy, a preto naozaj treba zmenu. Ich technická časť je dobre opísaná v článku Róberta Žitňanského v .týždni 12/2011. Je to pomerne komplikovaná, ale vykonateľná zmena. Mala by priniesť významné zjednodušenie a sprehľadnenie celého systému, mala by uľahčiť výpočty odvodov a daní. Tento dobrý počin treba podporiť v plnej miere.

Lenže Miklošov návrh viaže vykonanie výsostne technických zmien na zmeny odvodov. Zavedenie superhrubej mzdy patrí k technickým zmenám. Reformátori však navrhujú podstatné zvýšenie odvodov v neprospech významnej ekonomickej skupiny, ktorou sú živnostníci, umelci a státisíce ľudí, ktorí si privyrábajú na takzvané dohody.

Tieto skupiny ľudí sa neživia na účet štátu, naopak, chcú od štátu len to, aby im vytvoril lepšie podmienky na ich ekonomickú existenciu. Slzy premiérky, podľa ktorej majú živnostníci nízke penzie, pretože málo platia, a preto im treba zvýšiť odvody, sú slzy političky, ktorá sa tak zle cíti napravo, ako sa Ficovi mecenáši cítia zle naľavo. Áno, živnostníci platia na dôchodky menej, a samozrejme, že ich potom majú nižšie. Ale oni hádam vedia, kde sa im viac oplatí investovať ušetrené. Podobne je to so zdravotnými odvodmi. Efektivita slovenského zdravotníctva je zhruba 0,79, ešte stále sa kdesi stráca 21 centov z eura. Pýtať od ekonomicky aktívnych vyššie zdravotné odvody, to je v tejto situácii to isté, ako pýtať vodu a nalievať ju do deravého suda.

Spolu s poslancami OKS som proti zvyšovaniu odvodov. Štát musí najskôr začať vážne redukovať svoju spotrebu. Potrebná je aj reforma penzijného systému, znižovanie zásluhovosti v prvom pilieri a správnom namodelovaní fondov v druhom pilieri. Nepochybne sa od vlády čaká aj to, že dokáže definovať nárok poistenca na zdravotnú starostlivosť z verejného zdravotného poistenia – zákony sú viac ako 5 rokov schválené. Až ak vláda preukáže schopnosť razantne šetriť a zvyšovať efektivitu, je možné podporovať prípadné korekcie výšky odvodov.

Tak ako si kapry nevypustia rybník, žiadna vláda nezačne dobrovoľne šetriť. Iba ak by pred voľbami sľubovala, že vie, ako na to. Tak čakáme.

.rudolf Zajac